

Tijd is te
Waardevol
om niet te delen

EUCHARISTIEVIERING

DAG VAN DE MENSEN MET EEN CHRONISCHE ZIEKTE 2022

Dag van de mensen met een chronische ziekte 2022

Intro

Het centrale thema voor de Dag van de Mensen met een Chronische Ziekte is **creativITIJD**. Vanuit basiswerkingen delen mensen veel tijd met elkaar. Tijd delen brengt mensen in verbinding, jong en oud, ziek en gezond, met zichzelf en elkaar. Dit kan op zoveel manieren, dat enige creativiteit wel van pas komt. Tijd delen doet wat met een mens. Het verhoogt je veerkracht, ondersteunt je creatieve talenten en doorbreekt eenzaamheid. En net dat is het doel van Samana

Tijd is ook het sleutelbegrip in het project CreativiTIJD, meer details vind je op www.creativitiijd-samana.be.

Uitnodiging

In dit document vind je een aantal teksten terug die je kan inzetten tijdens een eucharistieviering in jouw basiswerking in het kader van creativITIJD. Een manier om mensen open te inspireren.

Voel je vrij om de teksten verder naar je hand te zetten.

Dit jaar zijn er ook een aantal gedichten uitgewerkt door de bloggers van CreativiTIJD. Deze gedichten kan je ook inzetten om een samenkomst zinvol te openen. Zoals ieder jaar zijn er ook meer open, zingevende teksten beschikbaar.

Voor Samana staan de christelijke waarden voorop, maar we staan open voor iedereen. Door zowel een eucharistieviering, zingevende teksten en gedichten aan te reiken aan basiswerkingen, geven we zingeving concreet vorm, ook in de basiswerkingen.

Tijd van welkom

Intredelied

Welkom door de voorganger: begroeting en kruisteken

Tijd om stil te staan

Lector:

Tijd om even stil te staan: dat zeggen we vaak in een viering.

Stilstaan betekent eventjes de tijd stilzetten.

Dat kan natuurlijk niet echt, want tijd loopt altijd door.

Maar wij mensen kunnen tijd op verschillende manieren beleven.

Soms als heel lang en pijnlijk, wanneer we ons eenzaam en slecht voelen.

Dan kruipt de tijd.

Soms als stresserend, omdat we zo weinig tijd hebben.

Dan vliegt de tijd.

Soms als heel bedreigend, want de tijd spreekt ons over onze eindigheid.

Dan maakt de tijd ons bang.

Mensen met een chronische ziekte en mantelzorgers kennen het allemaal.

Maar er zijn ook momenten die we als vervullend ervaren:

als we heel mooie ervaringen hebben, ontmoetingen die ons blij maken.

Dan lijkt er even geen tijd te zijn.

Voorganger:

Vandaag staan we stil bij een belofte in de tijd.

Jezus vertelt ons dat de tijd 'vervuld' is.

Hoe kunnen we die boodschap verstaan?

Daarnaar gaan we in deze viering op zoek.

Tijd om dingen achter te laten en ons hart te openen

Voorganger:

Om open te komen voor wat ons kan vervullen,

moeten we sommige dingen achter ons laten.

Vragen we aan God om ons daarbij te helpen.

Lector:

We maken soms weinig tijd om te luisteren naar de ander,

we zitten zo verstrikt in onze eigen bezigheden en gedachten.

Heer, geef ons een nieuw hart...

Allen:

Heer, geef ons een nieuw hart!

Lector:

De last van het verleden weegt soms zwaar,

dan kunnen we ons niet meer openen voor het nieuwe.

Heer, geef ons een nieuw hart...

Allen:

Heer, geef ons een nieuw hart!

Lector:

Pijn kan ons bitter maken over het leven.

Ze kan ons afsluiten van het leven en van de mensen die ons willen ontmoeten.

Heer, geef ons een nieuw hart...

Allen:

Heer, geef ons een nieuw hart!

Voorganger:
Goede God,
in uw Zoon Jezus zijt Gij in de tijd van ons leven gekomen.
In zijn leven zien we hoe uw Rijk van Liefde en Heling aanbreekt.
Zo hebt Gij de tijd opengebrouwen tot een weg met U.
Kom ons geloof ter hulp en troost ons in de tijd,
vandaag en alle dagen van ons leven,
door Christus, uw Zoon en onze Heer.
Amen.

Tijd voor woorden uit de Bijbel

Eerste lezing: uit het boek Prediker 3,1-13

Alles heeft zijn uur,
alle dingen onder de hemel hebben hun tijd.
Er is een tijd om te baren en een tijd om te sterven,
er is een tijd om te planten en een tijd om wat geplant is, te oogsten,
een tijd om te doden en een tijd om te genezen,
een tijd om af te breken en een tijd om op te bouwen,
een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen,
een tijd om stenen weg te gooien en een tijd om ze te verzamelen,
een tijd om te omhelzen en een tijd om van omhelzen af te zien,
een tijd om te zoeken en een tijd om te verliezen,
een tijd om te bewaren en een tijd om weg te doen,
een tijd om stuk te scheuren en een tijd om te herstellen,
een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken,
een tijd om lief te hebben en een tijd om te haten,
een tijd voor oorlog en een tijd voor vrede.
Wat heeft iemand dan aan al zijn werken en gezwoeg?
Ik overzag de bezigheden die God de mensen heeft opgelegd om over te tobben.
Alles wat Hij doet, is goed op tijd;
ook heeft Hij de mens besef van tijd gegeven,
maar toch blijft Gods werk voor hem vanaf het begin tot het einde ondoorgrondelijk.
Daarom lijkt het mij voor de mens nog het beste vrolijk te zijn en het er goed van te nemen.
Als hij kan eten en drinken en genieten van wat hij met al zijn zwoegen bereikt heeft,
is dat immers ook een gave van God.

Tussenzang

Uit het evangelie volgens Marcus 1, 14-15.21-28

Nadat Johannes was gevangengenomen, ging Jezus naar Galilea
en verkondigde er Gods Blijde Boodschap.
Hij zei: 'De tijd is vervuld en het Rijk Gods is nabij; bekeert u en geloof in de Blijde Boodschap.'
Zij gingen op weg naar Kafarnaüm
en op de eerstvolgende sabbat ging Hij naar de synagoge, waar Hij als leraar optrad.
De mensen waren buiten zichzelf van verbazing over zijn leer,
want Hij onderrichtte hen niet zoals de Schriftgeleerden, maar als iemand die gezag bezit.
Er bevond zich in hun synagoge juist een man die in de macht was van een onreine geest
en luid begon te schreeuwen: 'Jezus van Nazareth, wat hebt Gij met ons te maken?
Ge zijt gekomen om ons in het verderf te storten. Ik weet, wie Gij zijt: de heilige Gods.'
Jezus voegde hem dreigend toe: 'Zwijg stil en ga uit hem weg.'
De onreine geest schudde hem heen en weer, gaf nog een luide schreeuw en ging uit hem weg. Allen
stonden zó verbaasd, dat ze onder elkaar vroegen:
'Wat betekent dat toch? Een nieuwe leer met gezag!
Hij geeft bevel aan de onreine geesten en ze gehoorzamen Hem.'
Snel verspreidde zijn faam zich naar alle kanten over heel de streek van Galilea.

Homiliesuggestie

De tijd heeft twee gezichten.

Dat wisten de oude Grieken al toen ze twee woorden voor de tijd bedachten.

Het eerste was *chronos*. Dat kennen we uit woorden als chronometer en chronologie.

Chronos is een afschuwwekkende god die zijn eigen kinderen opslokt uit angst voor de toekomst.

Vandaag spreken we over de tijd die we meten,

de seconden, uren, dagen, weken, jaren, ... die maar doordraaien,

zonder dat ze zich bekommeren om de mens.

Ook die tijd slokt mensen op:

ofwel omdat hij zo eindeloos lang kan duren, ofwel omdat het tempo schroeiend hoog ligt.

Er zijn nogal wat slachtoffers van chronologische tijd!

Maar er is nog een tweede woord dat de oude Grieken voor tijd gebruikten: *kairos*.

Dat betekent zoveel als 'het geschikte moment', de gelegenheid.

En het is precies dat woordje dat Jezus gebruikt als hij zegt 'de tijd is vervuld'.

Het is nu de geschikte tijd, de tijd waarin God in de wereld binnenkomt en zo de tijd verandert.

Want de tijd waarover Jezus spreekt, is de tijd van verwachting en vervulling.

Het moment waarin we ons veilig en gelukkig mogen voelen.

Een moment dat ons spreekt van goedheid, liefde, aandacht en geborgenheid.

Een moment dat de 'moordende' tijd van chronos doorbreekt

en vertelt dat wij als mensen meer zijn dan de tijd.

In de eerste lezing stelt Prediker dat iedere tijd een goede tijd is, ook die van het huilen en treuren. In iedere tijd heeft God iets van eeuwigheid gelegd.

God komt in iedere tijd in ons leven binnen en wil ons dragen doorheen de tijd.

Jezus zegt dat met zijn komst de tijd vervuld is.

Hij bedoelt daarmee dat God zelf in de tijd van ons leven binnenkomt.

Dat maakt de tijd plots anders.

Die wordt zo de tijd van creativiteit, zoals het in het jaarthema van Samana staat.

De tijd die Jezus opent, is een tijd waarin iets nieuws tot stand komt en gecreëerd wordt.

Wat dit betekent, zie je al in het verhaal dat volgt op deze uitspraak: Jezus verjaagt een boze geest.

Dat verhaal kan voor ons vreemd klinken. Of toch niet?

Want er zijn nogal wat 'boze geesten': gedachten en overtuigingen die ons overvallen en vastbinden.

Die ons verhinderen open te komen voor het goede, het creatieve, de kracht van het leven.

Jezus jaagt ze weg en opent zo voor ieder van ons het Rijk Gods.

De bekende Duitse benedictijnermonnik Anselm Grün schrijft:

'De vervulde tijd is de tijd waarin tijd en eeuwigheid samenvallen.

Het is de tijd die van God is vervuld, wanneer je helemaal aanwezig bent.

Dan bemerk je het geheim van het bestaan en gaat het geheim van de tijd voor je open.

Dat is altijd een heilige tijd waarin God zich met jou bezighoudt en je heel en gezond wil maken.

Binnen een wereld die op effectiviteit is gericht, kunnen we dagelijks een vrijplaats ontdekken waarin

we de tijd anders beleven: als een tijd die God ons schenkt,

als zuiver heden, waarin het ons daagt wat leven betekent.

Het gaat erom helemaal aanwezig te zijn in een heilige tijd die heilzaam voor je wordt.

Daarin ervaar je jezelf als heel en gezond, als iemand die midden in de tijd boven de tijd uitgaat.

Dan kom je terecht in een gebied dat aan de tijd is onttrokken:

de tijdloze ruimte van Gods eeuwigheid.

(Anselm Grün, *Tijd van je leven*, pp 168-169)

Tijd om ons geloof uit te spreken: geloofsbelijdenis

(naar keuze)

Tijd om te bidden: voorbeden

Voorganger:

Goede God,

Gij komt in onze tijd aanwezig.

Wij vertrouwen u daarom onze diepste vragen toe...

Lector:

Bidden wij om tijd en aandacht voor mensen met een chronische ziekte en mantelzorgers.
Dat ze aandacht en steun krijgen,
dat mensen tijd voor hen vrijmaken en hen zichzelf laten zijn...
Laat ons bidden.

Bidden wij dat wij de moed niet verliezen,
dat wij tijd maken om onze innerlijke kracht te zoeken en te vinden
en dat we elkaar daarin aanmoedigen...
Laat ons bidden.

Bidden wij dat wij stilte een plaats in ons leven geven,
dat wij Jezus mogen ontdekken als degene die in onze tijd binnenkomt,
die ons bij de hand neemt en met ons meegaat in lief en leed...
Laat ons bidden.

Voorganger:

Goede God,
zie en hoor ons,
laat ons uw aanwezigheid voelen, vandaag en alle dagen van ons leven,
Amen.

Tijd om te geven: offerande

(bij een woord- en communiedienst worden de kelk en ciborie op het altaar gezet)

Offerandelied

Aanbrengen van de gaven

Voorganger:

God, wij bieden u dit brood en deze wijn aan.
Ze zijn het resultaat van zaaien, planten en oogsten,
van geduldig wachten en koesteren, van creativiteit.
Door uw Geest worden ze lichaam en bloed van Jezus, uw Zoon.
Laat ze voor ons uw aanwezigheid in deze tijd worden,
door Christus, onze Heer.
Amen.

Tijd om aan tafel te gaan: eucharistisch gebed (naar keuze uit missaal)

Tijd om met Jezus te bidden: Onze Vader

Tijd van vrede: vredeswens

Voorganger:

Goede God,
Uw Zoon Jezus wenste zijn leerlingen vrede toe,
een diepe vrede die ons hart stil en rustig maakt,
een vrede die in onze wereld zo nodig is.
Laten we die vrede ook aan elkaar wensen!

Tijd om zijn brood te eten: communie

Lam Gods

Voorganger:

Zie, dit is Jezus zelf die de grenzen van de tijd doorbreekt en onder ons komt!
Daarom mogen we zeggen:

Zie, dit is het Lam Gods, dat gekomen is om lijden, pijn en dood weg te nemen,
dat gekomen is om vrede, vreugde en leven voor altijd te brengen.

Allen:

Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden.

Communie

Communielied

Tijd om af te sluiten

Bezinning

Lector:

Ik eis mijn tijd op.

Ik wil mezelf niet voorbij hollen.

Ik wil niet leven in een feuilleton van elke week snel een andere aflevering.

Ik wil tijd krijgen om te groeien en te kiezen.

Ik wil stokken steken in doldraaiende wielen.

Ik eis tijd op voor al de lotgenoten die er te weinig krijgen om echt te leven:

tijd om te lachen,

tijd om te wenen,

tijd om te minnen,

tijd om te troosten,

tijd om te zaaien en te oogsten,

tijd om in vrede te leven,

tijd om de angst te vergeten,

tijd voor kinderen om te groeien en te spelen,

tijd om te zingen en te strijden,

tijd om te vergeven en te vieren.

Ik eis tijd op,

voor allen,

om mens te kunnen zijn.

Slotgebed

Allen:

God van Liefde,

voor de tijd ons gegeven die we ons leven noemen,

vragen wij uw zegen.

Dat wij het leven, met zijn kwetsbaarheid en pijn,

met U mogen gaan.

Heer, zegen de tijd die we met elkaar beleven,

dat we elkaar bemoedigen en versterken.

Heer, zegen onze Samanagroep

dat er weinig gekwetst mag worden

en veel geheeld.

Zegen onze vriendschap

waarin wij elkaar dragen.

Maak onze tijd tot vervulde tijd.

Wij vragen het u voor alle dagen van ons leven.

Amen.

Voorganger:

En zegene ons dan die God die is Vader, Zoon en Heilige Geest!

Amen.

Slotlied

(gebedsteksten en homilie: Johan Van der Vloet, bezinning na de communie: Thomaswebsite 4ingen)